

UUSI VALLANKUMOUKSELLINEN TYÖVÄENLIITTO

Meille on toimitettu Venäjän vapautusliiton (VVL) Keskuskomitean julistukset, jotka on painettu Venäjällä ja joita siellä on levitetty: 1) VVL:n tarkoitusperiä ja sen luonnetta esittävä julistus ilman vetoomusta; 2) julistus työläisille VVL:n Työväenliiton perustamisesta ja 3) tämän Työväenliiton säännöt. Näistä asiakirjoista näkyy, että „VVL ei ole mikään puolue määrättyine, vain sille ominaisine ohjelmineen,— se on kaikkien niiden liitto, jotka haluavat vallan siirtämistä itsevaltiudelta kansan käsiin aseellisen kapinan avulla perustavan kokouksen koollekutsumisen tietä” yleisen j.n.e. äänioikeuden perustalla. „Yleisen lähimmän päämäärän, perustavan kokouksen, saavuttamisen pakoittava välttämättömyys”, luemme ensimmäisestä julistuksesta, „on aiheuttanut VVL:n syntymisen, joka on asettanut tehtäväkseen liittää yhteen kaikki ne, jotka haluavat Venäjän poliittista vapautta ja tahtovat käytännöllisesti ajaa vallankumouksen asiaa. Ja kun tämä päämäärä saavutetaan, niin VVL lakkauttaa toimintansa ja säilyttää organisoidulle siviilimiliisille kansanedustajien suojelemisen sekä yhteiskunnallisen turvallisuuden asian”.

Työväenliiton säännöt käsittävät 43 pykälää. Työväenliiton tarkoitusperä on määritelty seuraavasti: „1) taisteluosastojen järjestäminen aseellista kapinaa varten; 2) tarvittavien rahavarojen keräys aseistusta ja luonteeltaan puhtaasti proletaarista kirjallisuutta varten”. Työväenliiton järjestö muodostuu neljää eri astetta olevista kollegioista: 1) työläisryhmät (pääasiallisesti saman konepajan työläisistä); 2) tehdasneuvostot; 3) piirikokoukset; 4) Työväenliiton komiteat. Kaikki ylimmät kollegiot muodostetaan

alempien kollegioiden valinnallisista edustajista, kahta poikkeusta lukuunottamatta: ensinnäkin, jokaiseen Työväenliiton komiteaan kuuluu yksi Venäjän vapautusliiton Keskuskomitean jäsen; toiseksi, tämän Keskuskomitean valinnallisuudesta, sen jonkinlaisesta valvonnasta ei mainita sanaakaan. Työväenliiton suhteesta VVL:oon sanotaan vain seuraavaa: „Meidän (VVL:n Keskuskomitean) kautta Työväenliitto tulee olemaan yhteydessä kaikkiin muihin työväen- ja ei-t yöväenliittoihin”. Itse VVL:n organisaatiosta, sen Keskuskomitean suhteesta koko VVL:oon ei puhuta sanaakaan. Julistuksessa työläisille VVL:n Keskuskomitea esittää välittömän tehtävänsä seuraavasti: „Me laadimme seikkaperäisen kapinasuunnitelman, osoitamme teille, miten taisteluosasto on muodostettava, opetamme, kuinka on aseistauduttava, ja varustamme ampuma-aseet. Me yhdistämme vihdoin kaikkien niiden toiminnan, jotka tahtovat vapauttaa Venäjän itsevaltiuden ikeestä ja ovat hajallaan kaikissa kaupungeissa ja asutuksissa, ja yhdistettyämme heidät annamme signaalin yleiseen kapinaan”. Lopuksi mainitsemme vielä, että Työväenliiton säännöissä (4. §) on sanottu: „Työväenliiton muodostamiskehoitusta tullaan levittämään kaikissa Pietarin ja sen ympäristön tehtaissa”.

Kaikesta ylläesitetystä näkyy, että olemme tekemisissä sellaisen yrityksen kanssa, kun koetetaan järjestää „itsenäisesti”, puolueista riippumatta aseellinen kansankapina yleensä ja Pietarin työläisten kapina erikoisesti. Tässä yhteydessä emme kajoa kysymykseen siitä, kuinka vakava tämä yritys on,— siitä voidaan päätellä lopullisesti vain sen tulosten perusteella, ja ennakoita siitä voidaan päätellä vain erinäisten ja konspiratiivisten VVL:a koskevien tietojen perusteella; meillä taas ei ole käytettävissämme *mitään* tietoja siitä. Haluamme pysähtyä tämän yrityksen periaatteellisen merkityksen arviointiin ja niihin taktillisiin ja organisatorisiin tehtäviin, joita se asettaa sosialidemokratialle.

On selvää, että meillä on edessämme eräs tärkeä todiste siitä, kuinka suuresta määrin on kypsynyt kysymys aseellisesta kansankapinasta. Sitä eivät herätä enää teoreetikot, vaan käytännönmiehet. Sitä ei aseteta määrätystä ohjelmasta juontuvana johtopäätöksenä (niin tämä kysymys asetettiin esimerkiksi ulkomaisessa sosialidemokraattisessa

kirjallisuudessa v. 1902)*, vaan käytännöllisen liikkeen aktuaalisena päivänpolttavana kysymyksenä. Tässä ei enää ole puhe kysymyksen käsittelystä eikä edes kapinan valmistamisesta yleensä, vaan kapinan välittömästä suorittamisesta. Koko asiainkulku on nähtävästi *johtanut välittömästi* kapinaan, koko vapaustaistelu on johtanut nimenomaan tällaisen ratkaisevan lopputuloksen välttämättömyyteen. Tästä näkyy muun muassa se, miten syvästi erehtyvät ne sosialidemokraatit, jotka yrittävät kiskoa puoluetta taaksepäin tällaisen tehtävän välittömästä asettamisesta päiväjärjestykseen.

Edelleen, tarkastelemamme yritys todistaa, että *vallankumouksellinen demokratia* on Venäjällä ottanut suuren askeleen eteenpäin. Olemme jo aikoja sitten, jo „Vperjod” lehden 7. numerossa**, puhuneet tämän uuden ryhmän ilmaantumisesta itsevaltiudelle vihamielisten voimien, puolueiden ja järjestöjen joukossa. Olemme osoittaneet, että Venäjällä tapahtuvan vallankumouksen, nimittäin: porvarillis-demokraattisen vallankumouksen, itse luonne johtaa kiertämättä ja tulee johtamaan siihen, että kasvavat ja lisääntyvät mitä erilaisimmat taisteluaineokset, jotka ilmaisevat mitä erilaisimpien kansankerrosten etuja ja ovat valmiit päättävään taisteluun, kiihkeän uskollisia vapausasialle ja valmiit uhraamaan kaikkensa tälle asialle, mutta jotka eivät ole selvillä eivätkä kykene saamaan selvää tapahtuvan vallankumouksen historiallisesta merkityksestä, sen luokkasisällöstä. Tällaisten yhteiskunnallisten aineosten nopea kasvu on erittäin luonteenomaista sellaiselle kaudelle, jolloin koko kansa on itsevaltiuden sortama ja avoin poliittinen taistelu ei ole voinut suorittaa vielä lopullista rajankäyntiä luokkien välillä eikä luoda selviä, yksinpä laajoille joukoillekin käsitettäviä puolueita. Kaikki tällaiset aineokset, jotka eivät ole suorittaneet rajankäyntiä eivätkä ole määrättyneet, muodostavatkin juuri vallankumouksellisen demokratian kaaderit. Niiden taistelulla on erittäin suuri merkitys demokraattiselle vallankumoukselle: niiden epämääräinen asema puolueiden ulkopuolella on toisaalta merkki siitä, että kiihkeään taisteluun ja kapinaan ovat alkaneet nousta väestön välikerrokset, sellaiset kerrokset, jotka ovat vähimmin sulautuneet kapitalistisen yhteiskunnan

* Ks. Teokset, 5. osa, s. 508. *Toim.*

** Ks. tätä osaa, ss. 152—153. *Toim.*

jompaankumpaan toisilleen vihamieliseen luokkaan, talonpoikaiston, pikkuporvariston y.m. kerrokset. Toisaalta näiden puolueiden ulkopuolella olevien vallankumouksellisten astuminen vallankumoukselliselle tielle on takeena siitä, että ne kansankerrokset, joiden luokkamääräytyneisyys on vähäisin ja jotka ovat joka suhteessa takapajuisimpia, alkavat nyt helpommin, laajemmin ja nopeammin herätä ja tulla mukaan taisteluun. Entiseen aikaan Venäjällä oli vallankumouksellista ainoastaan sivistyneistö. Uudella ajalla on tullut vallankumoukselliseksi kaupunkiproletariaatti. Nyt muuttuu vallankumoukselliseksi itsevaltiutta vastaan koko joukko toisia, syvästi-„kansanomaisia” yhteiskunnallisia aineksia, jotka ovat mitä kiinteimmässä yhteydessä joukkoihin. Näiden ainesten esiinastuminen on välttämätöntä *kansankapinan* asialle. Niiden taistelulla, toistamme, on sängen suuri merkitys. Mutta niiden poliittinen merkitys *proletaariselle* liikkeelle voi olla toisinaan ei ainoastaan vähäinen, vaan se voi olla jopa kielteinenkin. Nämä ainekset ovat vain-vallankumouksellisia, vain-demokraatteja nimenomaan sen vuoksi, että niille on vierasta yhteys yhteen määrättyyn luokkaan, joka on suorittanut jyrkän rajankäynnin itsensä ja vallassaolevan porvariston välillä, s.o. proletariaattiin. Taistellen vapauden puolesta ilman kiinteää yhteyttä siihen taisteluun, jota proletariaatti käy sosialismin puolesta, nämä ainekset näyttelevät siten osaa, joka objektiivisesti merkitsee porvariston etujen ajamista. Ken palvelee vapauden asiaa yleensä, palvelematta erikoisesti tämän vapauden proletaarisen hyväksikäytön asiaa, sitä asiaa, että tätä vapautta käytettäisiin sosialismin puolesta tapahtuvan proletaarisen taistelun hyväksi, hän on siten loppukädessä porvariston etujen puolustaja eikä mikään muu. Me emme väheksy tällaisten ihmisten sankaruutta. Me emme lainkaan väheksy heidän valtavan suurta osuuttaan vapauden valloittamisessa. Mutta me olemme väittäneet ja väitämme mitä päättävimmän, että heidän toimintansa ei vielä tippaakaan takaa voiton hedelmien, vapauden hedelmien käyttämistä proletariaatin hyväksi, sosialismin hyväksi. Ken on puolueiden ulkopuolella, hän palvelee siten, vaikkapa vastoin tahtoaankin ja tietämättään, hallitsevan puolueen etuja. Ken taistelee vapauden puolesta puolueiden ulkopuolella, hän palvelee siten sen voiman etuja, joka tulee kiertämättä hallitsemaan vapauden

vallitessa, s.o. porvariston etuja. Juuri siksi me ylempänä nimitimmekin puolueista riippumatonta kapinan järjestämistä „itsenäiseksi” lainausmerkeissä. Puolueista riippumattomuus, joka turvaa näennäisen itsenäisyyden, on todellisuudessa mitä suurinta epäitsenäisyyttä, mitä suurinta riippuvaisuutta hallitsevasta puolueesta. Vain-vallankumoukselliset ja vain-demokraatit eivät todellisuudessa ole mitään muuta kuin porvarillisen demokratian etujoukko ja toisinaan pelkästään sen palveleva voima, jopa sen tykinruokaakin.

Siirrymme nyt näistä yleisistä teeseistä asiakirjojemme seikkaperäisempään tarkasteluun. „Luopukaamme joksikin aikaa puolueiden välisistä kiistoista ja periaatteellisista erimielisyyksistä”, huudahtaa VVL:n KK ensimmäisessä julistuksessaan, „yhdykäämme yhdeksi mahtavaksi kokonaisuudeksi, Venäjän vapautusliitoksi, ja antakaamme voimamme, varamme ja tietomme kansalle sen suuressa taistelussa yhteistä vihollista, itsevaltiutta vastaan. Perustavaan kokoukseen saakka meidän kaikkien on kuljettava yhdessä: vain se antaa poliittisen vapauden, jota ilman oikea puolueiden välinen taistelu ei ole ajateltavissa”. Vähänkin tietoinen työläinen tietää mainiosti, että itsevaltiutta vastaan taisteleva kansa muodostuu porvaristosta ja proletariaatista. Porvaristo haluaa kovin vapautta, porvaristo häliisee nyt eniten, esiintyy sekä lehdistössä että kokouksissa itsevaltiutta vastaan, mutta löytyyköhän niin naiivia ihmistä, joka ei ymmärtäisi, että porvaristo ei ainoastaan ole kieltäytymättä maan ja pääoman yksityisomistuksesta, vaan päinvastoin tulee puolustamaan niitä vimmatusti työläisten hyökkäyksiltä? Niistä periaatteellisista erimielisyyksistä luopuminen, joita porvariston rinnalla itsevaltiutta vastaan taistelevalla työläisellä on porvariston kanssa, merkitsee *sosialismista luopumista*, *sosialismi-ajatuksesta luopumista*, *sosialismiin siirtymisen valmistelutyöstä luopumista*. Sanalla sanoen, se merkitsee työläiselle luopumista hänen taloudellisen vapautuksensa ajatuksesta, työtätekevien kurjuudesta ja sorrosta vapauttamisen ajatuksesta. Porvaristohan on kaikkialla maailmassa taistellut vapauden puolesta ja valloittanut sen pääasiallisesti työläisten käsillä, jotta voisi sitten taistella vimmatusti sosialismia vastaan. Siis erimielisyyksistä luopumiskehoitus on *porvarillinen* kehoitus. Puolueettomuuden varjolla

VVL:n Keskuskomitea puhuu työläisille porvarillisia fraaseja, juurruttaa heihin porvarillisia aatteita, turmelee heidän sosialistista tietoisuuttaan porvarillisella sumulla. Vain sosialismin viholliset, liberaaliset porvarit, osvobozhdenijelaiset, voivat tietoisesti kannattaa ajatusta, että on joksikin aikaa luovuttava työläisten ja porvarien välisestä erimielisyyksistä, ja tiedottomasti sitä voivat kannattaa vain sosialistivallankumouksellisten kaltaiset vallankumoukselliset demokraatit, jotka ovat huolettomia sosialismin suhteen. Työläisten on taisteltava vapauden puolesta luopumatta *helteksikään* sosialismi-ajatuksesta ja työstä sen toteuttamiseksi, voimien ja organisaation valmistelemisestä sosialismin valloittamiseksi.

VVL:n Keskuskomitea sanoo: „Selittäessämme kysymystä suhteista olemassaoleviin puolueisiin ja järjestöihin me, VVL:n Keskuskomitea, ilmoitamme, että me emme pidä mahdollisena periaatteellisten erimielisyyksien syntymistä sosialidemokraattisten puolueiden kanssa, sillä Liiton aate ei ole ristiriidassa niiden ohjelmien kanssa”... Nämä sanat osoittavat, kuinka vähän VVL:n Keskuskomitea ymmärtää sosialismia. Keskuskomitea ei edes pidä mahdollisena erimielisyyksien syntymistä sosialidemokratian kanssa, vaikka me olemme jo osoittaneet, että on olemassa syvä periaatteellinen erimielisyys! Keskuskomitea ei näe ristiriitaa Liiton aatteen ja sosialidemokratian ohjelman välillä, vaikka me olemme jo osoittaneet, että tuo ristiriita on yhtä syvä kuin ristiriita proletariaatin ja porvariston välillä. Meidän ja VVL:n välisenä peruserimielisyytenä on juuri se, että VVL on täydellisesti vaiti sosialismista. Jokainen poliittinen suunta, joka *sallii* vaiettavan sosialismista, on perinpohjaisesti ristiriidassa sosialidemokratian ohjelman kanssa.

Esittämämme sanat osoittavat, että VVL on myötätuntoinen sosialidemokratialle. Koska emme tiedä VVL:sta mitään paitsi sen julkaisemaa lentolehtistä, emme voi toistaiseksi arvioida tuon myötätunnon vilpittömyyttä. Mutta missään tapauksessa me emme milloinkaan tyydy pelkkään platoniseen myötätuntoon, pelkkä platoninen rakkaus ei meille riitä. Me tahdomme, ettei meille oltaisi ainoastaan myötätuntoisia, vaan että meitä ymmärrettäisiin ja että ne, jotka eivät haluaisi aatteidensa olevan ristiriidassa meidän ohjelmamme kanssa, tunnustaisivat tämän ohjelman. Venä-

jän vapautusliitto puhuu tehtävästään „levittää laajalti työläisten keskuuteen kirjallisuutta, joka propagoi *puhtaasti proletaarista* (kursivointi meidän) maailmankatsomusta”. Nämä ovat erittäin hyviä sanoja, mutta pelkät sanat eivät vielä riitä. Ja jos nuo hyvät sanat tulevat olemaan ristiriidassa tekojen kanssa, niin minkäänlainen vilpittömyys ei estä noiden sanojen kirjoittajia osoittautumasta teoissa porvarillisten aatteiden välittäjiksi työväenluokkaan. Todellakin, ajatelkaapa sitä, mitä tuo „puhtaasti proletaarinen maailmankatsomus” merkitsee? Kuka on ratkaiseva sen, onko kyseessäoleva maailmankatsomus puhtaasti proletaarinen? Voidaanko pitää mahdollisena tuon kysymyksen ratkaisemista „luopumalla joksikin aikaa puolueiden välisistä kiistoista ja periaatteellisista erimielisyyksistä”? Eiköhän sitä varten jouduta „luopumaan joksikin aikaa” kirjallisuuden levittämisestä työläisten keskuuteen?

VVL:n Keskuskomitea laskee uudelleen liikkeelle työläisten „omatoimisuus”-tunnuksen. Puolueemme on jo monta kertaa nähnyt yrityksiä, jolloin tämän surullisenkuuluisan tunnuksen lipun alla on pyritty luomaan erikoinen suunta sosialidemokratiassa: niin tekivät „ekonomistit” menneisyydessä, niin on asianlaita menshevikkien eli uusiskralaisten suhteen nykyään. Joka kerta ja aina on osoittautunut, että tuo tunnus (riippumatta siitä, käsittävätkö sen ne henkilöt, jotka laskevat sen liikkeelle, vai eivätkö käsitä) voi tehdä palveluksen vain niille aineksille, jotka vähimmin pitävät arvossa liikkeen periaatteellista johdonmukaisuutta ja aatteellisuutta. Katsokaa tätä vanhan tunnuksen uutta soveltamista: eikö kehoitus „omatoimisuuteen” sen arvioinnissa, mitä on „puhtaasti proletaarinen maailmankatsomus”, liity silmiemme edessä proletaarivastaisten, porvarillisten fraasien „omatoimiseen” toistamiseen ja puolueiden ulkopuolella olemista koskevan porvarillisen aatteen propagoimiseen? Me puolestamme vastaamme VVL:n Keskuskomitealle: on olemassa vain yksi puhtaasti proletaarinen maailmankatsomus, nimittäin *marxilaisuus*. Puhtaasti proletaarinen ohjelma ja taktiikka on kansainvälisen vallankumouksellisen sosialidemokratian ohjelma ja taktiikka. Sitä todistaa meille muun muassa nimenomaan proletaarinen kokemus, proletaarisen liikkeen kokemus koko maailmassa, Saksasta Amerikkaan ja Englannista Italiaan saakka. On kulunut enemmän kuin puoli vuosisataa siitä, kun tämä liike v. 1848

astui ensi kerran laajalle poliittiselle areenalle; proletariaatin puolueet ovat muodostuneet ja kasvaneet miljoonarmeijoiksi; ne ovat käyneet läpi useita vallankumouksia, läpäisseet mitä erilaisimpia koettelemuksia, kokeneet niin oikealle- kuin vasemmallekin-poikkeamisia, käyneet taistelua sekä opportunistia että anarkismia vastaan. Ja koko tämä valtava kokemus vahvistaa oikeaksi marxilaisen maailmankatsomuksen ja sosialidemokraattisen ohjelman. Koko tuo kokemus *takaa* sen, että nekin työläiset, jotka kulkevat nyt VVL:n mukana, päätyvät valtaosaltaan, päätyvät ehdottomasti ja kiertämättömästi sosialidemokratiaan!

Jatkakaamme julistuksesta otettua lainausta: „...VVL, joka on pääasiallisesti käytännöllinen järjestö, ei erkane toiminnassaan myöskään sosialistivallankumouksellisten puolueesta sikäli, mikäli meitä yhdistää sen kanssa keinojen — aseellinen taistelu itsevaltiutta vastaan — yhteisyys ja päämäärän — perustavan kokouksen koollekutsuminen demokraattisella pohjalla — yhteisyys”... Kaiken ylempänä esitetyn jälkeen meitä ei tietenkään voi hämmästyttää tämä vallankumouksellisen demokratian läheneminen sosialistivallankumouksellisiin. Kun VVL korostaa juuri julistuksen kyseessäolevassa kohdassa järjestönsä käytännöllistä luonetta ja rajoittaa („sikäli, mikäli”) solidaarisuutensa sosialistivallankumouksellisia kohtaan keinojen ja lähimmän päämäärän yhteisyyteen, niin se nähtävästi pidättyy toistaiseksi määrittelemästä sosialistivallankumouksellisten „periaatteiden” suhdetta „puhtaasti proletaarisen maailmankatsomuksen” periaatteisiin. Tällainen pidättyminen olisi erittäin huono suositus sosialidemokraatille, mutta vallankumoukselliselle demokraatille se on erittäin hyvä suositus. Valitettavasti julistuksen seuraava lause kuitenkin osoittaa, kuinka pitkälle „puolueeton” kanta saattaa viedä... „Meillä ei ole mitään”, sanoo VVL:n Keskuskomitea, „„Osvobozhdenije-liittoakaan” vastaan meidän poliittisten vakaumustemme perusteellisesta eroavaisuudesta huolimatta, tietenkin jos „Osvobozhdenije-liitto” tulee käsittämään aseellisen kapinan kiertämättömyyden perustavan kokouksen koollekutsumiseksi”.

Tämän johdosta huomautamme ensinnäkin, että jos VVL eroaa perinpohjaisesti vain „Osvobozhdenije-liiton” poliittisista katsomuksista, niin se ei siis nähtävästi eroa „Osvobozhdenije-liiton” taloudellisesta ohjelmasta,— se siis

suoraan kieltäytyy sosialismista ja asettuu täydellisesti vallankumouksellisen *porvarillisen* demokratian maaperälle! VVL:n myötätunto „puhtaasti proletaarista maailmankatsomusta” kohtaan on tietenkin ristiriidassa tämän johtopäätöksen kanssa, mutta „puolueettomuus”-kannan olemus onkin juuri siinä, että se synnyttää loppumattomia ja ulospääsemättömiä ristiriitoja.

Toiseksi, mikä oikeastaan on VVL:n ja „Osvobozhdenije-liiton” poliittisten vakaumusten peruseroavaisuus? VVL on siinä samassa lyönyt itse itseään: vast’ikään se kehoitti „perustavaan kokoukseen saakka kulkemaan yhdessä” ja „luopumaan joksikin aikaa” (ilmeisesti perustavaa kokousta edeltäväksi ajaksi) „puolueiden välisistä kiistoista ja periaatteellisista erimielisyyksistä”, mutta nyt nimenomaan VVL itse aloittaa jo ennen perustavaa kokousta kiistan ja ilmoittaa erimielisyydestään „Osvobozhdenije-liiton” kanssa, joka on ottanut ohjelmaansa yleiskansallisen perustavan kokouksen koollekutsumisen demokraattisilla perusteilla! Kuinka VVL, ilmoittaessaan haluavansa „propagoida poliittisia vakaumuksiaan”, on vaiti siitä, millaisia nuo vakaumukset ovat? Onko VVL tasavaltalainen erotukseksi monarkistisesta „Osvobozhdenije-liitosta”? Kuu- luuko VVL:n poliittisiin vakaumuksiin esimerkiksi vaatimus vakinaisen armeijan hävittämisestä ja sen vaihtamisesta kansan aseistamiseen? vaatimus kirkon täydellisestä erottamisesta valtiosta? välillisten verojen täydellisestä hävittämisestä? j.n.e. VVL, joka on halunnut yksinkertaistaa ja helpottaa asiaa lykkäämällä puolueiden välisiä kiistoja ja periaatteellisia erimielisyyksiä, on todellisuudessa monimutkaistanut ja vaikeuttanut asiaa kantansa täydellisellä epäselvyydellä.

Kolmanneksi, kuinka saamme tietää, miten „Osvobozhdenije-liitto” tulee täyttämään sen ehdon, jonka VVL sille asettaa, s.o. kuinka saamme tietää, että „Osvobozhdenije-liitto” on todellakin „tullut käsittämään aseellisen kapinan kiertämättömyyden”? Käymmekö odottamaan „Osvobozhdenije-liiton” virallista ilmoitusta siitä? Mutta „Osvobozhdenije-liitto” ei tahdo sanoa mitään ohjelmansa toteuttamisen keinoista. „Osvobozhdenije-liitto” ei myönnä jäsenilleen vain näiden keinojen valintavapautta, vaan vieläpä itse ohjelmankin muuttamisvapauden. „Osvobozhdenije-liitto” pitää itseään „perustuslaillis-demokraattisen” (lue:

perustuslaillis-monarkistisen) puolueen osana, puolueen, jonka toisen osan muodostaa zemstvoryhmä, joka ei halua sitoa itseään kerrassaan millään ohjelmalla eikä millään taktiikalla. Mikä merkitys on tämän jälkeen ehdolla, jonka VVL on asettanut „Osvobozhdenije-liitolle”? Edelleen, kukapa ei tietäisi, että osvobozhdenijelaiset eivät sido itseään millään täysin määritellyllä ohjelmalla, millään taktiikalla juuri sen vuoksi, että heillä olisi täysi vapaus puolustaa (erittäinkin epävirallisesti) erinäisissä tapauksissa niin terroria kuin kapinaakin? Päädymme siis siihen eittämättömään johtopäätökseen, ettei „Osvobozhdenije-liiton” vaikutusvaltaisten jäsenten eikä edes sen vaikutusvaltaisten ryhmienkään ole laisinkaan vaikea, jos ne sitä haluavat, liittyä VVL:oon ja päästä siinä johtavaan asemaan. Kun VVL on puolueettomalla kannalla, niin koko joukko sen tahdosta riippumattomia ehtoja (suuret rahavälälähteet, yhteydet yhteiskuntapiireihin j.n.e.) tulee myötävaikuttamaan tällaiseen lopputulokseen. Ja tämä lopputulos merkitsisi kansan aseistettujen taisteluosastojen muuttamista liberaalisen porvariston välikappaleeksi, työväenkapinan alistamista tuon porvariston etujen alaiseksi. Tuo lopputulos merkitsisi sitä, että porvaristo käyttäisi poliittisesti hyväkseen proletariaattia Venäjän demokraattisessa vallankumouksessa. Lopputuloksen ollessa tällainen asia päättyisi siihen, että porvaristo antaisi rahaa proletariaatin aseistamiseen, yleistä puoluekantaisuutta propagoimalla huolehtisi sen vieroittamisesta pois sosialismista, sen yhteyden heikentämisestä sosialidemokratiaan, ja näin ollen porvaristolla tulisi olemaan mitä suurimmat mahdollisuudet muuttaa työläiset välikappaleekseen, riistää heiltä mahdollisuus puolustaa omia, erikoisia, „puoluekantaisia”, proletaarisia etujaan vallankumouksessa.

* * *

Kaikesta yllä esitetystä johtuvat itsestään ne taktilliset tehtävät, mitkä uuden liiton ilmaantuminen asettaa sosialidemokratialle. Emme tiedä, ansaitseeko nimenomaan tämä liitto, VVL, ja varsinkin sen Keskuskomitea, joka on valvonnan ulkopuolella ja tilivelvoton, luottamusta vai ei. Emme käy puhumaan VVL:n Keskuskomiteasta, vaan VVL:n työväenliitosta, emmekä edes mainitusta työväen-

liitosta, vaan tällaisista työväenliitoista yleensä. Tällaisia „liittoja”, järjestöjä, ryhmiä ja kerhoja syntyy nyt kaikkialla Venäjällä muodossa tai toisessa, sen tai tuon nimisenä, niissä tai näissä puitteissa. Koko itsevaltiuden politiikka, mikä pakottaa kansan tarttumaan aseisiin ja valmistautumaan kapinaan, aiheuttaa kiertämättä tällaisten ryhmien muodostumisen. Näiden ryhmien kirjava, luokkasuhteessa epämääräinen ja usein satunnainen kokoonpano, samalla kun sen laajuus ja sosialidemokraattisen työn syvyys on äärimmäisen riittämätöntä, tekee nämä ryhmät kiertämättä luonteeltaan yleispuoluekantaisiksi vallankumouksellisdemokraattisiksi ryhmiksi. Kysymys sosialidemokratian käytännöllisestä suhtautumisesta niihin on puolueemme päivänpolttavimpia kysymyksiä.

Meidän tulee ennen kaikkea ja ehdottomasti käyttää kaikkia keinoja selittääksemme sellaisten ryhmien jäsenille yleensä ja työläisille erikoisesti sosialidemokraattista katsantokantaa, jättämättä sen suhteen pienintäkään epäselvyyttä, jättämättä mitään mainitsematta, meidän tulee todistaa nimenomaan proletariaatin puoluekantaisen ja ehdottomasti puoluekantaisen sosialidemokraattisen organisaation välttämättömyys, ellei proletariaatti tahdo olla porvariston poliittisesti hyväksikäytettävänä. Mutta jos mieleemme pälkähtäisi viitata kintaalla noille ryhmille tai jos meiltä „jäisi huomaamatta” niiden muodostuminen ja niiden suunnaton merkitys vapaustaistelussa, niin se olisi hirveätä pedanttisuutta. Jos sosialidemokraatit alkaisivat suhtautua ylimielisesti tai halveksuvasti „yleispuoluekantaisiin” työläisiin, jotka kuuluvat tuollaisiin ryhmiin, niin se olisi anteeksiantamatonta doktrinäärisyyttä. Näistä virheistä, jotka ovat mahdollisia erittäinkin sen vuoksi, että sosialidemokratian riveissä on alkanut herätä henkiin surullisessa muistossa oleva ekonomismi ja tehtäviemme ahdasmielinen, hvostilainen ymmärtäminen,—näistä virheistä tahtoisimme erikoisesti varoittaa kaikkia puolueen jäseniä. On ponnistettava kaikki voimamme keskinäisen palvelustenvaihdon toteuttamiseksi näiden ryhmien ja puoluejärjestöjemme välillä mahdollisimman suuren työläismäärän aseistamisen tarkoituksessa. On suhtauduttava äärimmäisen hellävaroen, tahdikkaasti ja toverillisesti työläisiin, jotka ovat valmiit kuolemaan vapauden puolesta, jotka järjestäytyvät ja aseistautuvat taistelua varten, jotka ovat

täysin myötätuntoisia proletaariselle taistelulle ja joita erottaa meistä vain se, että heiltä puuttuu sosialidemokraattista maailmankatsomusta, että heillä on ennakkoluuloja marxilaisuutta kohtaan sekä niiden tai näiden vanhentuneiden vallankumouksellisten katsomusten jätteitä. Mikään ei ole sen helpompaa kuin sellaisen menetelmän käyttäminen, että katkaistaan viipymättä välit tällaisten ei-samoinajattelevien työläisten kanssa tai yksinkertaisesti irtisanoudutaan heistä, mutta ei ole myöskään mitään sen typerämpää kuin tuollainen menetelmä. Meidän on muistettava, että sosialidemokratia voi olla voimakas vain silloin, kun proletariaatin laajat joukot ovat yhtenäisiä, mutta kapitalismin hajoittavien, erottavien ja tylsistyttävien olojen vuoksi tätä yhtenäisyyttä ei voida luoda yhdellä kertaa, vaan ainoastaan sitkeällä työllä ja suurella kärsivällisyydellä. Meidän on muistettava niiden eurooppalaisten toveriemme kokemus, jotka pitävät velvollisuutenaan suhtautua hellävaroen ja toverillisesti yksinpä katolisten liittojen jäseninäkin oleviin työläisiin ja jotka eivät sysää näitä luotaan suhtautumalla halveksuvasti heidän uskonnollisiin ja poliittisiin ennakkoluuloihinsa, vaan käyttävät itsepintaisesti, tahdikkaasti ja kärsivällisesti hyväkseen kaikkia poliittisen ja taloudellisen taistelun tapauksia valistaakseen heitä ja lähentääkseen heitä tietoiseen proletariaattiin yhteisen taistelun perustalla. Miten monta kertaa välttämättömämpää onkaan meidän huolehtivainen suhtautumisemme työläisvallankumouksellisiin, jotka ovat valmiit taistelemaan vapauden puolesta ja joille sosialidemokratia on vielä vierasta! Toistamme: ei saa vähimmässäkään määrin vaieta sosialidemokraattisista katsantokannoista, ei saa vähimmässäkään määrin suhtautua halveksivasti vallankumouksellisiin ryhmiin, jotka eivät kannata näitä katsantokantoja. Niin kauan, kunnes nämä ryhmät liittyvät virallisesti johonkin ei-sosialidemokraattiseen puolueeseen, niin kauan me emme ole ainoastaan oikeutettuja, vaan velvollisiakin pitämään niitä *VSDTP:ta lähellä olevina*. Juuri näin meidän on suhtauduttava esimerkiksi Venäjän vapautusliiton Työväenliittoonkin. Meidän on ponnistettava kaikki voimamme tutustuttaaksemme tämän liiton jäseniä socialistiseen kirjallisuuteen, propagoidaksemme suullisesti katsantokantojamme tämän liiton kaikkien haarajärjestöjen kaikissa kokouksissa.

Yksinpä vapaissa Euroopan maissakin pidetään utopistisena sellaista ajatusta, että kapitalismin vallitessa voitaisiin tehdä kaikki proletaarit tietoisiksi sosialidemokraateiksi. Mutta Euroopassa enempää kuin Venäjälläkään ei ole utopistinen se ajatus, että sosialidemokratialla on johtava vaikutus kaikkiin proletariaatin joukkoihin. On vain opittava vaikuttamaan, on muistettava, että parhaana liittolaisenaamme tietämättömien työläisten valistamisessa tulevat olemaan vihollisemme, hallitus ja porvaristo,— ja silloin me saamme aikaan sen, että ratkaisevalla hetkellä kaikki työväenjoukot tulevat seuraamaan sosialidemokratian kehoitusta!

„Proletari” № 4,
kesäkuun 17 (4) pnä 1905

Julkaistaan „Proletari” lehden
tekstin mukaan
